

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหว

ของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) จังหวัดสมุทรปราการ

Factors Relating the Participation in Implementation of Movement Disability Rehabilitation of Village Health Volunteers in Samut Prakan Province

นายวันเผด็จ สอนธิม* อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ ดร.ช่อทิพย์ บรมธนรัตน์**

Mr. Wanphadet Sontim; Major Thesis advisors: Dr.Chawtip Baromthanasarat

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสมุทรปราการ (2) หาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยคุณลักษณะส่วนบุคคล ความรู้และการสนับสนุนทางสังคมกับการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหว (3) ปัญหา อุปสรรค ในการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 381 คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่มีค่าความเที่ยง 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ สถิติการทดสอบ ไค-สแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า (1)อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุเฉลี่ย 52.6 ปี สถานภาพสมรส คู่สมรส การศึกษาระดับประถมศึกษา ประกอบอาชีพรับจ้าง ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหวอยู่ในระดับมาก การได้รับการสนับสนุนทางสังคมและการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง (2) ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 คือ รายได้ ระยะเวลาการเป็นอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านและการสนับสนุนทางสังคม และอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 คือ อายุ ระดับการศึกษา การดำรงตำแหน่งอื่น และ (3) ปัญหา อุปสรรคในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการทางการเคลื่อนไหว คือขาดความร่วมมือและขาดการสนับสนุนงบประมาณ ข้อเสนอแนะคือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ควรชี้แจงทำความเข้าใจกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งคนพิการและครอบครัว และผู้บริหารระดับท้องถิ่นควรให้การสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินงาน

Abstract

The purposes of this survey research were to study: (1) participatory in related rehabilitation performance, (2) the relationship between demographic factors, knowledge, and social support with rehabilitation performance participation; and (3) problems, obstacles, and rehabilitation performance suggestions of Village Health Volunteers (VHVs) in Samut Prakan. The study sample, recruited by Multi-stage random sampling, a total of 381 Village Health Volunteers in Samut Prakan Province. The data were collected by questionnaire with the reliability of 0.93. The statistics used for data analysis were descriptive statistics: frequency, percentage, mean, and standard deviation; and inferential statistics: Chi-square test, and Pearson's Product Moment Correlation Coefficients.

The results were as follows: (1) most VHVs were female, with an average age of 52.6 years, married, primary school level of education, with to work as employee, and having related rehabilitation knowledge at high levels, social support and participation in related rehabilitation performance were at moderate levels. (2) The statistically significant factors related to the participation in related rehabilitation performance at .01 level were income, years of VHVs' performance and social support, the statistically significant factors related to the participation in related rehabilitation performance at .05 level were age, education, holding another position and (4) the problems and obstacles in participatory in related rehabilitation performance were lack of co-operation and budget support. The suggestions includes that health personnel should explain and clarify to all related parties including those disabled and their family, and the local administration should provide budget support for the rehabilitation.

Keywords: Participation, Village Health Volunteers, Rehabilitation, Movement disability person

* สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต แผนกสาธารณสุขศาสตร์ สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

e-mail address voraputti@yahoo.co.th

** อาจารย์ประจำสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช e-mail address chaw_dr@hotmail.com